

JSEM ABSOLUTNÍ VŮLE

(Dopis Fr. Drtikolovi ze dne 7. XI. 1917)

Podal jste v listu svém pěknou lapidární skici Svého stavu, nedostatek detailu činí situaci toho, kdo chce o věci pronést své slovo, obtížnou: shovívavost k dopisu tomuto je trochu Vaší povinností.

„Osvobozenost“: v tomto slově vidím hlavní moment Vaší skici ... Podtrhl jste slovo „volný“ (ř. 15) ... Vřadil jste, což ještě více se mi líbí, toto slovo dodatečně nad řádku do věty (ř. 11) ... Shodujete se snad se mnou v oceňování vysokého - nejvyššího významu volnosti? ... Nazvav osobu jednoho svého románu Volným, - napsav jinde: „uvidí se měla-li pravdu má volnost, největší, jaká dosud v lidstvu dosažena, či vaše otrockost, vy pozemští krtkové a nebeští psi, až etc“, - vzdal jsem nejohromnější vůbec možnou chválu --- .

Ale jak rozumět Vaší osvobozenosti?

1. Zbavil jste se pout, tíživých sice, ale ne nejhlavnějších? ... Triumf je největším hyperbolistou, nejmohutnějším zvětšovací sklem ...

2. Rozrazil jste *okovy Svého života vůbec*? To byl by „velký krok“ k „velkému vítězství“. Toto musilo by následovat: Osvobození jest jen vyřknutí první slabiky slova - dopovězení nutno, by napovězení bylo ospravedlněno, odsměšněno. Málo znamená, osvobodil-li ses od něčeho: na tom záleží, k čemu jsi se osvobodil. Mnozí odhodili všechnu cenu svou, odhodivše poddanství svoje; Nietzsche, přibližně: jen největší lidé stvoření jsou k volnosti - *jen* proto jsou velcí, že jsou k ní stvoření. K Volnosti však „stvořen“ jen Bůh -: jen proto je Bohem, že je Volný --- .

3. Stal jste se Volným Bohem: osvobodil se *ode všeho*? došel cíle cílů, dobyl Velkého Vítězství? Není už dalších kroků a dopovězení a vítězství po osvobození se ode všeho; nemá smyslu otázka: k čemu jsi Volný? Sebeúčelem jest Volnost, stavem věčné dovršenosti, Souverainitou, Absolutností, věčným triumfem Victoria Aeterna, slovem slov, ideou ideí, ctností ctností, cenou cen. Pojmem negativním stejně jako štěstí je Volnost; přesto jsou oba božsky ludibriózně nejvyšší pozitivitou. Ve světě, v němž existují pouta, jenž z polovice z nich je složen, nemůže být jiného cíle než setřesení jich; nepoutanost - to' už souverainita a stání nade: vším a blaženost a absolutnost. Pojmy absolutnost, absolutum znamenají, podivuhodně, už linguisticky odpoutanost, odpoutáno; hanebně praví Schopenhauer asi: kdyby profesori filosofie musili místo latinského „absolutum“ užívat německého převodu slova toho, rozmyslili by si nazývatí Boha tak; nepoznal, že svět je negativopositivum, malum bonum, bolestná rozkoš, alogické logikon, plaisantní vážnost.

Nutno pochopit, že dosažení Volnosti je stání se Bohem. Dvojí však třeba při dosažení Volnosti rozeznávat: A.) Pochopení these - proniknutí thesú „Jsem Volný, Absolutní“, - silné dost, aby se stalo fundamentálním, neviklavým přesvědčením „ideově“ celou duši ovládajícím, základním tónem jejím, rotační osou, přístavem ... B./ Skutečnou, nežertovnou; *praktikou* ovládnout celé psychy idejí tou harmonickou blaženou celkovou poslušnost jejím imperativ.* Já prvního jsem dosáhl; druhého ne. Prvního možno dojít, dal-li se člověk pravou cestou, za několik měsíců. Druhého za centilióny let, - však v jistém, velmi restringovaném smyslu, za velmi příznivých okolností, už v tomto životě. Dílem blesky iluminací, dílem dlouhé řetězy nesčetných menších vítězství jsou předpokladem dobytí největších Vítězství. „Velkým Vítězstvím“ zovu A./; vyhoupe se z rozdrčené skořápky jednoho dne pak „samo sebou“ - že by se u Vás jednalo jen o 1., - nesoudím. O 2.! pravděpodobně. „Školská filosofie“, není to v podstatě moderní světový názor, jehož hlavním smyslem je dedeifikace člověka? není to: „jsem živočich“ místo „Jsem Bůh“ - ? Ale tento *animalismus* vedoucí nutně a rychle k bestialismu, je vlastní žalář ducha, jenž „chce Nejvyšší“. Jedná se současně i o 3.? Myslím, že ano, ale jen částečně. Pravíte, že počátek filosofie není dán, že možno začít kde se chce, ale to je krajní doktrína krajního liberalismu, absolutismu; že chcete stát se Vším - Svatým, Bohem ... Na základě mínění jež jsem si o Vás utvořil soudím však, že idey takové jsou dosud u Vás zášlehy blesku více než klidným, stálým sluncem, tušenými víc, než jistotami, *se všech stran* argumenty podepřenými, více nápady než přesvědčeními; že uzřel jste obrysy Boží filosofie - neobjal ji dosud; Svěvolnost že Vám více představou a teorií než bytím a praxí; že jste mladičkový adept sluneční této nauky, hledačem jejím, ne jí samou ...

* pozn. Tato věta nedává smysl. Bohužel ji nelze ani rekonstruovat (chybí originál dopisu), ani vynechat.

Že krátce strhnuv právě clonu, která vidmu Volnosti zakrývala do nedávna zrakům Vaším, spějete k ní, vzdálené, měnlivé zhasínající, zas se rozzehující, šalebné. - Na tomto, snad falešném předpokladě stavím list tento. - Cíl Váš: dospěti Volnosti. - Cíl tohoto psaní: být Vám na cestě této poněkud prospěšný. - Kde Vás něco vskutku hlouběji zaujme, - tam nebyly snad předpoklady a dohady nesprávné. Vyzní-li vše nadarmo a naprázdno, znamená jen, že podzemní proudy našich duší tekou zcela různými směry.

2.

Kdekdo dal by Vám radu: vyjasňujte si stálým přemýšlením hlavní body Boží filosofie. Dávám recept jiný, jednodušší a průzračnější, lehčí a hmatatelnější, účinnější; - paradoxně prostý až k smíchu. Dávám Vám jen tři slova:

Jsem Absolutní Vůle

Budete-li paroly této následovat, vše bude následovat Vás, neboť vše následuje z ní. -

3.

Podtrhl jsem slovo „slova“. V teorii potřebné, v praxi nutné, všude je dobré stlačit myšlenkový celek svůj v jedno nebo několik málo slov. Jen tak jej - zmaterializovaný - vskutku máme, držíme; přízračné, rozplývavé oblačné stvůry myšlenkové, ve vodu kondensované, v láhev uzavřené, chováme v kapse. Slovo jest inkorporací myšlenky, inkorporace aspoň zdáním skutečnosti, a skutečnost teprve possessí, possessé teprve cenou. Vše nevtělené je v člověku stínem a přízrakem a poloničím; pouhému duchu říká se strašidlo, pouhé, ve slovo nezhuštěné myšlenky konfusnost, hloupost a nesmysl. Bůh jest jen stupňovaný člověk, jen Titán a Gigant, - žádná předčasná malomyslnost! jako člověk, by něco ze sebe měl, zhustil se v těle, tak Bůh zkvetl, jednak - v hrubších svých součástech, - v kosmos, jednak - v subtilnějších -, ve Slovo: rozumět slovu „slovo“ slovně ... Grabbův Faust: Tedy byla by řeč víc než člověk! Satan: „Jest tím!“ Slovo je živoucí, vlastní existencí žijící mystická bytost, animal; neodvislá, vyšší než co konkrétního, božská, Bůh sám: „a-Bůh byl Slovo ...“ Neztrácí - získává svět mysteriem tímto. Pouhé myšlení; chaotická mlhovina; slovo: démantová hvězda a focus a jednota a boží ludibriosita. Považovat stanovisko toto, - považovat např. žití dle tuhé formule za poddanství, formálnost, vnějškovost, bezduchost, je pedantérií, formálností, vnějškovostí a bezduchostí, - temenící z předsudku o kontraposici „myšlenkovost - slovnost“ - o inferioritě slova oproti myšlenky ... Naopak je slovo velká reforma, zjasnění, znovuzrození ducha, původně nebulosního, cruditního ...

Podtrhl jsem slovo „slova“ -:

Komicky primitivně jednoduché budiž užívání uvedené paroly: prostě si ji říkat slyšitelně neb i jen v myslí, často a za všech okolností. Nebudiž přitom hlavním cílem ani evokace dobrých idejí, budiž celá věc téměř jen akustikon ... Povaha slova nese s sebou, že vynoří se při něm jisté idey skoro vždy samy sebou, ať se chce nebo nechce, čaromoc jeho, že jsou idey ty často překvapivě dobré; a i úsilovnou *snahu* po jejich vzbuzení vyvolává maxima naše sama sebou; však snaha ta přicházejž teprve v druhé řadě, nebudiž vědomým, vládnoucím základním zámyslem - je zde, v nejsubtilnějších, neznámých dosud lidstvu regionech, víc než kdy jinde po čertech těžko jasně a přec poněkud stručně se vyjádřit, - však přirozeno tak a dobře; teprve vlastní zkušenost má tu být učitelkou, nemá-li vše být plané. Varuju před tendencí, aby formule vyvolala *vždy* dobré idey, proto, že je velmi nebezpečná: po delší praxi vede ke konfusnosti, zkalnění asthenií a různým fatálním chorobám, - *experto crede!* a že je neracionální: nemohou povstávat dobré idey vždy, už proto, že dobré a špatné se nutně všude střídá, - což však lidstvo naprosto nevědělo. Již stálé opakování téhož je nezdravé, odporujíc zákonu o nutnosti variace, - ohromného umění a lstivosti třeba, by docíleno bylo, aby nezdravost ta přinesla na konec zdravé ovoce. - Zkuste např., podaří-li se Vám opakováním formule naší třikrát po sobě vyvolat aspoň přibližně tutéž ideu; neznám v tomto ohledu psychologii Vaši, aniž jiných lidí - ale řekl bych, že pokaždé vyvstane ve Vás něco značně jiného; podobné myšlenky nenechají se ovládat, ba ani analyzovat, - jsouť to zpravidla „pocity“, ne idey. Obyčejně vykřesáte ze svého nitra něco velmi nejasného, pouhou larvu myšlenky, mlžný opar jejího jádra. Neuspokojující evokace takové; člověk klade si nárok, aby zdařilo se mu vždy stvořit ideu jasnou a vítěznou; nezdaří-li se to, vytýká si

bláznivě chabost myšlení, - svaluje vinu na formuli svou, fixuje si jinou, přelétává od jedné ke druhé, zoufá nad celou touto cestou, opouští ji - a zase se na ni vrací - až konečně přijde k rozumu: k největšímu uskrovnění se: k pouhé slovní praxi, jakou tu doporučuju, k „Vor allem haltet euch an Worte“, - Worte führen euch durch sichere Pforte in's Tempel der Gewissheit ein“, - kterýžto, naprosto ne pouze ironický sermon Mefistofelův k žáku - žáku tuto doporučuju. A pozná, že na příšerné své dráze musí býti vděčen za vše, co, vyvstavší v něm, je s nadhvězdným cílem jeho v souvislosti i nejvzdálenější: *že zde i malé je velké*; že třeba ohromné iluminace a zářivé triumfy, mohoucí za okolnosti přetvořit psýchu na měsíce a léta, nejsou téměř v jeho moci, - že může vždy rozžehovat nesčetná malá světélka, která slitá utvoří jediné velké světlo; že Gutta cavat lapidem ... I nejmatnější pocit Svévolnosti přivede o kousek dále, dále na Velké Cestě. Co na tom, že bude trvat trilióny aeonů? Malou cestou byla by, kdyby nebyla dlouhá. A právě délka její je tím nejžádoucnějším a nejkrásnějším, pouť k Cíli je stejně čarovná jako spočinutí v něm; čarovnější dokonce, - zároveň jsou čarovná méně. Vše dobré prodlužuje si člověk co nejvíce, - už dobrý oběd; zajímavě, že to nejlepší skončit chce jedním rycem. Bojí se, naprostý novopříchozí do těchto krajín Záře, že prchlo by mu to, kdyby to okamžitě neuchopil, - oslepený! Nedočkavost je *zde* stejně pošetilá jako přirozená; nechťjme ji extirpovat, - jeť výborný stimulus pokroku; korigujme ji poznáváním její neracionality, stimulus neméně ostrý; střídání dvojnásobí sílu součástí z nichž sestává; a svět je duchovů, ďábelský tanec Odporů.

Někdy vyvolává parole naše ideu zářnou, která samojediná pozlatí více dní, lehkými, tančícími, srdnatými, povznesenými, láskyplnými, dobovačnými učiní všechny jejich chvíle. Mnohdy ideu, jež prosvítí aspoň několik minut. Většinou stavy dosti šeré, znatelně téměř nepovznášející. Mnohdy něco tak matného, zmateného, tak zraněného, mrzáckého, že strhne to naopak náladu dolů, naplní nespokojeností s sebou, nedůvěrou k sobě; hnusem ke dráze, po níž se vlečeme, avšak, právě zde je poměrně snadno *vzápětí* zdvojeným úsilím rázem se vyhoupnout, přirozeně o to výše, oč níže jsme předtím *abnormálně* klesali. Někdy nepovstane téměř nic co myšlení by se podobalo, - šelst šepotu zde jedinou skutečností. Však i zde to nebylo nadarmo: magickou mocí formule i tu něco v podvědomí svitne - a kdyby i to ne - *pouhé slovo* jest už něco; o milimetr posunulo nás přece vpřed. Při všech nezdarech, jichž bezpočetně rozmanitých bude zde nutně bezpočet, dlužno mít stále jedno přesvědčení, že nic, co podnikáme, samozřejmě nemůže být zhola marné, vědomí, po jak strašné, žádným člověkem dosud nenastoupené cestě se ubíráme, - na níž jednou vše nejděsnější: absolutní chaos a ztráta každé pevné půdy a odpomoci a přístavu a majáku, zblbnutí, zešílení, nejčernější utrpení, nejhrůznější strašidla ... nás potká, - že cesta do nebe vede nutně, jako už u Christa, peklem ..., a trpělivost neodlétné, hnus neovládne.

Opakovat si parolu za všech okolností! Ráno v loži při prvním svítání vědomí (kdy může činit divy) stejně jako při usínání, při práci a jídle, konverzací a lektuře; při přemýšlení a snění; při odpočívání těla i ducha (kdy dostaví se pocit Svě o nic se nesnažící dovršenosti, spočívá v Sobě přirozeně nejsnáze); při náhlých návštěvách vážných událostí, - a když zuří effrenovány už v našich pokojích ... Někdy třeba pětkrát za minutu, jindy třeba jednou za dvě hodiny, mnohdy i více dní zcela pausovat: nikde není odpočívání nutnější, zahálka užitečnější, lenost úctyhodnější, není cesty svůdnější! ... Souverainně rozsuzující vůle rozhoduj jediné o používání paroly! přetěžké umění musíte si osvojit, být pánem jejím vedle toho, že budete naprostým jejím otrokem; ovládn vládnout! ...“si vis tibi omnia subicere“ (*ergo rationem quoque*) „te subite rationi“; Seneca ... Svůj zákon, smysl, fatum, své vše musíte v parole zřít, - a užíté v ní svůj věčný asyl a domov, klid a nekonečné bohatství a bledý stín vzdáleného, blízcího se Štěstí; a užíté v ní ďábelského sluhu z bájí, který vyplní každý rozkaz Váš a každé přání; avšak pro věčnost zapsal jste se mu krví ...

Kdo chce Nejvyššího dojit - těkáním ho nedojde. Co však není ve vyšších sférách těkáním? Meditace jest jím i kontemplace, „ochutnávání“ i vychutnávání, triumfální tažení vpřed i „šílený volný let“. Neboť myšlení u labilní oblačné stvůry, zvané člověk, jest jen ubohou hrou vlnek, neviditelnou hrou vnitřních větrů poháněných; - jen účinky Vůle, pantomimiku jejich *stínů* zná člověk, - Leviathan ten sám teprve musí být vytažen ze své děsné podoceánní skryše. Kde spějeme k božskosti, musíme však nezbytně pracovat tím, co nejlepšího z Vůle aspoň máme. Myšlení, těkání jest jen pomůckou při chůzi k Svěbožskosti, chůze sama spočívá *v jednání, praxi*, cílevědomé,

plánovitě a železně, v organisování celé psýchy, modelování jejího plasmatu, přeměňování ho k novým cílům. - Procedura mnou dnes doporučená je počátečním, primitivním, nejlehčím druhem této praxe. Může být doprovázena i složitějšími druhy praxe, ale musí přitom zůstat tím hlavním, - nesměšovat se s nimi. Může a musí být doprovázena i těkáním, poletováním, „šíleným volným letem“, ale jen provázena. Musí jít pospolu i s pomalým, systematickým přemýšlením, poznáváním, - analysou všech bodů celé té látky, ale přemýšlení to nesmí stát se dominantním, zastínit základní architektonickou proceduru, třeba spočívala zatím hlavně jen na prostém zednickém kladení cihel na sebe.

„Zedničina, kterou mně doporučujete“, řeknete snad, „je procedurou zemdlených pohořelých trosečníků; podáváte mně hůl, - berli vlastně, - ale k čemu mně ty? Potřebuje berli, holi pták šíleně volně letící vpřed?“ Máte pravdu v prvním jitrním zábřesku Svého nového života; ale já - budu ji mít! Zemdlíte, pohoříte, ztroskotáte, - buďte ubezpečen! nejdete na zajíce a jeleny, jdete na lva, na nezranitelného Pythona, - všechny zbraně Vám selhou, buďte bez starosti! A pak nebudete-li se jako tisíce jiných smát Svému donkychotování a neoddáte-li se lovu zajíčku a jelínků, pak budou Vám dobré ještě jiné berličky, - nebude-li i na ty pozdě. V tomto životě ovšem; ve věčnosti není pozdě nikdy na nic.

4.

Dva momenty třeba rozeznávat při maximě naší: 1. Co znamená „Absolutní Vůle?“ 2. Co resultuje, spojíme-li ideu se slovem „Jsem?“

1. Sám si to analysujte a stále a stále. Nekonečně mnoho mohl bych o tom psát a zároveň toto vše nebylo by nic. Neboť Bůh je nekonečný, tj. idea Boha je nevyčerpatelná, protože bezedná, protože inkauzální ..., a je nevyslovitelný; - obě je vlastně ovšem totéž. Bůh je však totéž co Absolutní vůle.

2. I zde musíte sám přiložit doutnák slova „Jsem“ ke třaskavině pojmu „Absolutní Vůle“, aby Vám vytryskla děsná myšlenka, - vlastně v každém okamžiku jiný hvězdný ohňostroj myšlenek - pocitů - tuch - Hudby - Záře; - však schází minimální předpoklady pro minimálně slušnou expresi - cítění se Bohem, - Deoessence, náhlé přeměny smrdutého zvířecího já v Já Všejsoucna, - nejhrůznější krásy, nejkrásnější hrůzy. Však zde kardinální otázky: Jste vůbec schopen *těchto* stavů? jste schopen vyvolat je, když chcete? a jste schopen vyvolat je pouhou mocí naší formule? Nevím opravdu, není-li předpokladem těchto schopností, by se člověk - monstrum už s nimi narodil by už v prvních měsících po narození byly jeho vzduchem, mlékem, podstatou; - aby se narodil - Bohem! *Comprenez Vous?* ... Však počátečními nezgary nenechat se odstranit, - jsou často samozřejmé, než vjede se do pravých kolejí. -

Proč nefixoval jsem formuli svou stručněji: „Jsem Bůh“ - ? Jen z důvodů praxe; formule má je „konkrétnější“, na potřeby praktické bytůstky šitější ...; vůbec je tak stanovena, že ani písmeno na ní nesmí být pozměněno, nemá-li být celá zničena. Nefalšuje ideu Boha, - neomezuje ji ani Abs. V. je bližším a zároveň nejhlavnějším určením pojmu Bůh: podstatou pojmu Bůh - mohlo by se říci, kdyby Bůh nebyl celý svou podstatou. Absolutní Vůle Boha je pleonasmus, - oboustranný: Bůh jest jen Absolutní Vůle: podstatou *každé vůle* jest absolutnost, a absolutnost *jest i celá* parole: - „Abs. V.“ znamená už „*Jsem Abs. V.*“; chtít existuje jen v první osobě, - *není jiných osob*, což následuje už z these „jest Bůh“, - ale kdo mimo egosolistu může mít dosti smělosti a síly k této konsekvenci?; vůle je „chci“; „chce“; „chceš“ - jen abstrakta, hypotetika, koncese řeči! ... A „Jsem“ involvuje už v sobě, následkem boží podstaty „pojmu“ „joucnot“, „absolutnot“ - vůli - Absolutní Vůli. Pouhé faktum, že existuju, znamená už, že jsem Bůh, a jest už dostatečným důkazem egosolismu. - Ať vyřknu kterékoli slovo paroly: „Jsem!“ „Absolutnot!“ „Vůle!“ - je v něm už celá obsažena, - je v něm celá moudrost světa obsažena. Toť mé pocitování, má specialita, jeden z hlavních klíčů k problému, jímž jsem, jeden ze základních pilířů mé filosofie. „Nehoráznou, absurdní identisací“ nazve to mnohý, „pathologičností, šílenstvím“, však v hloubce, kde spí kořeny psýchy, není vůbec absurdity, patologičnosti, šílenství; v podsvětích těchto však já, zde a všude, zcela bytuju, dýchám a jsem.

Největší duševní síla člověka může mít jen tušení, tušení o dosahu mé doktríny „Jsem Bůh“; nejzadnější z nich silné je dost, aby v plném zazáření mžikem jej usmrtilo. Nutno především pochopit a uvěřit, že v učení tom zjevila se myšlenka, o to ohromnější než všechny, které historie kultury zná, oč ohromnější je slunce nad meteority, že přinášen jest jí dar darů člověku, majícímu dost síly unést jej; Veškerenstvo hází se mu k nohám, jako válečná kořist před triumphátora; byly osoby, jichž zaměstnáním bylo dosazovat jiné na trůn královský: já posazuju na trůn Boží ... „Deus Sum“ ... Opakuju, co jsem Vám kdys již napsal: třeba slovům těm rozumět nejslovněji, ve smyslu nejprostším beze všech metaforisací a symbolisací, reservationum mentalium a klausulí a granorum salis. Pro ulehčení budiž „bůh“ - co do své grandiosity - imaginován zde zcela jako katolický Hospodin; však co do hloubky a magičnosti tak, jak jej dosud žádné náboženství a žádná filosofie neimaginovala. „Jsem“ - : jsem tím, již teď zplna tak, jako jest jím dle mých zděděných představ zhruba Creator omnium ve své válečné velebě: žiju jen jeho životem, trůním nade všemi hvězdami - nade vším - i nad sebou, mám v moci zhasit kdykoli rázem všechna slunce, bdím nad vypadnutím každého vlásku z králíka, nesu jediný hrůznou odpovědnost za Vševědění atd. - Jak možno býti Tímto - červu? Snadno; tři podmínky: stanovisko egosolistní - povznesení se k ilusionistnímu nazírání - vidění všeho ve *vítězném* opovržení pod sebou; býti Bohem následuje pak z toho *samo sebou*. A zcela přirozeným procesem dojde se přitom k *nejzáračnějšímu*, nejúžasnějšímu faktu, proti němuž není vlastně námitky: k přejití živočišného já v Já Nihilentis. Já hloupé hmoty v Já gigantické, strašidelné Abstrakce, nadabstraktní Všeabstrakce, - jejíž Nadzár září oslepené zraky zří ji černě ... Místo „Jsem Bůh“ říkal jsem si nevolky „Jsem černý metafysický Netvor“ ... Nejsou žerty s těmito věcičkami; náhlé zešílení je tím nejnevinnějším, co může tu lidské zvířátko potkat. Není to jen tak, uzří-li se občanek, na své potíci a urinující tělo zvyklý, na své dobrácké a blábolící sousedičky, jako tramvaj ve svých blahých kolejkách stále jezdící, v zabezpečené své existenci smrdící, a i stíhaný vrah žije v poměrně velmi zabezpečené existenci, - uzří-li se znenadání jako amorfní Abstraktum a nemyslitelno, nadpřízrak, - *Něco, co je Nic*. Smysl spočívající v nejšilenějším nesmyslu, den v noci - nejhrůznější, nesoucí na sobě vše, Vše ..., v nejhrůznější, nejpropastnější, nejledovější *samotě* a temnotě a nejistotě, sám temnota dvojnásobná a jen proto Světlo ---. Jen duše s nejzeleznější konstitucí, nejžulovější chytrostí ať se sem odváží ...

Nerad, těžce a ne beze strachu rozepisuju se o těchto věcích, je to vyvolávání duchů, při němž se vyvolávač v křečích svíjí. Dlouho již tomu, co jsem ty předražené pekelné fantomy poslal spát. Nebudím je ze spaní, chci aby odpočinek jejich byl nerušený, by se mně jednou probudili mladí a krásní. Nechodím se ani na ně dívat do jejich příšerné ložnice, a sejdu-li tam přece někdy po špičkách, sotva je poznávám, své dlouholeté každodenní soustolovníky; pozapomněl jsem i jména jejich. A jen s jistou hrůzou navštěvuju je: činí na mne dojem mrtvol ... Jsou snad jimi? ... Ale samozřejmě: spánek je smrtí, smrt spánkem; procitnou jistě, lhostejno, budu-li pak vidět nynějšíma myopickýmá očima či jinýma, které Tellus dosud neviděly! ... Spánek: jedno z hlavních slov moudré chytrosti ... Čím co vyšší, tím více to potřebuje spánku. Nejvznesenější skoro jen spí! tak kořata nebo myšlenka „Deus Sum“. Tato spala až do 31. mého roku. Byl jsem si sice dávno předtím plně vědom samozřejmě jinak pravdy, že egosolismus činí mne Bohem, - uvedl jsem to už ve svém spise; ale považoval jsem ji v hloubi za pouhé teoréma, z něhož nemožno prakticky těžít - nezabýval jsem se jí dále téměř nic, - probudil ji jen proto, abych jí řekl: „spí dále!“ Stydím se, že při pozdějším nežertovném probuzení nebyla vůle má obzvláště čestně účastna. Vehnala, zatlačila mne do ní ponenáhlu filosofická praxe, kterou jsem kol 30. svého roku zběsile provozoval. Mým cílem při ní bylo osvobození se od utrpení generální lhostejností a jinými prostředky. Neměl jsem velikých nápadných úspěchů: plul jsem dlouho zbaběle ve vodách stoicismu, spinosismu, nietzschovského dyonysismu, upanišádismu - ale to vše nebyl jsem já, celý způsob této praxe ovšem nemohl vyhovět mně, - mému základnímu *absolutistnímu* instinktu ... Však v interesantní nevědomé poslušnosti jeho hlasu stoupal jsem od původního potírání nepříjemných afektů stále výše k absolutnímu, božskému - až konečně v srpnu 1909 zjevil se tu skoro sám sebou, sluneční přízrak *mé* myšlenky Deus Sum! - mé nejhlubší, tedy největší myšlenky, největší myšlenky lidstva země, non plus ultra pro všechny časy, před nímž vše téměř, co lidská kultura stvořila, jeví se skoro neviditelně malým a opovrženímhodným,

náhlá hranice jediných dvou ér ducha, za níž vše je bezedně černé, před níž vše (slunečně) bezedně bílé. Zjevila se ne již jako ono zsinale teoréma: jako bych byl Bohem jen v *jakési* hloubi, v *jakési* vlastní podstatě, potencionálně, Bohem hluboce spícím, zakukleným - : zjevila se v podobě tisíckrát gigantičtější, zářivější, hrozivější jakožto strašlivá jistota, že jsem Bohem v nejplnějším významu a rozviti, Bohem actu, bdícím a stkvěle obnaženým, Bohem se všemi tituly, predikáty, insigniemi Boží Moci, jejími prostředky, projevy, povinnostmi ... Jupiter nunc tonans ... Bylo by nesmyslné pokoušet se o vyjádření, jak zjevení toto působilo, jak na člověka nutně působit musí. Tolik nepochybně, že atrakční síla jeho je nekonečná, není vzpírání se proti ní u ducha, jenž aspoň malou část jeho užřel, jako není vzpírání se proti mohutnému stroji, který zachytil jen cíp oděvu; všechna budoucí pokolení jsou zhola samozřejmě má nebude už filosofie po Egodeismu! Tak neodolatelný je, že generace, které nebudou silny dost, aby pochopily tyto jeho nihilistní, metalogické, ludibristní premisy a konsekvence, odhodí všechnu svou víru v pravdu a logiku, vyzují se ze zdravého rozumu, obětují nejtvrďší svá přesvědčení, jen aby mohly jít za nejsvůdnějším ze všech strašidel ... - Idea, která původně měla, - jakožto nejvyšší povznesení se člověka, sloužit mně za prostředek k abolicí utrpení, stala se teď cílem; vyplnila celou duši; jako něco nejnižšího odhodil jsem dosavadní praxi, jen jeden cíl vida od té doby: stát se Bohem v nově uzřené jeho podobě *trvale*, jako jsem jím býval okamžiky a chvíle. Cíl zdál se tak blízký, dosažení tak lehké, skoro samozřejmé ..., a vskutku ohromná vášeň, kterou jen cíl tak ohromný může v člověku zažehnout, může nejen vzbudit ilusi, že nedosažitelné je možné a lehké, - může je snad vskutku možným a lehkým učinit! Následoval čarovný rok, nádherný dost, aby vyvážil, prozářil tisíc nejstrašnějších, nejčernějších životů. Žluté, slavnostní, mrtvé tiché záře podvečerní, ve skalnatých údolích strašící, viděly mne nesčetněkrát skákat a potácet se a tančit a smát se nahlas a zařvat -. Byli chvíle a doby, kdy, nepochybuje v nejmenším, že jsem Jím, jednal jsem tak nenuceně jako On, jako lidičky se zdraví a karty hrají, po jeho nohou chodil tak pohodlně jako se chodí v bačkorách -: ve stálém vítězení kvůli vítězení Sebeaffirmuje, Sebeobjímaje, ve věčnosti jen žije, stoje nade vším, mimo vše, nedotýkán ničím, - vše lidské *jako šedivý malinký obláček* pode mnou. Tenkrát řekl můj dobráček darebáček advokát: „Žasnu, jak málo se pan Klíma o své věci stará“; stokrát žasnější však bylo, že staral jsem se o ně aspoň stokrát poněkud ... Někdy tížila mne tehdy myšlenka, že samozřejmě *nesmím* se se svým egodeismem komukoli sdělit, že pro „kulturu“ nebudu já, nebude právě to nejlepší existovat (a vskutku zachovával jsem tu po několik let úplné mlčení, - dnes, jako demoralisace, nestoudnost, - a hrdost zároveň), ale jednou, když v Boží náladě na myšlenku tu jsem se podíval, vybuchl jsem nad tím že mne vůbec mohla tížit, v homérský smích, při němž skoro bych se byl udusil. - Měl jsem mnohá, měl jsem krásná vítězství; jedno veliké vítězství nezazářilo: přeměna blýskavic ve stálé slunce; s krajním úsilím i energií; s nejurputnější zběsilostí atakoval jsem tři léta sterými prostředky: myšlením, jednáním, nečinností a jednáním, sněním, bojem, vzdorem, rabiátností, mírností, četnými, nově tvořenými methodami a úskoky myšlení a síly, askesí, soustavnou sebevýchovou, skoky, heroismem ...; nyní vidím, že každý z těchto kroků odváděl mne očarovaného blázna, od cíle dále místo, blíže. Nakonec změnila se celá praxe v zuřivé znásilňování celé psychy, rozbíhal jsem se už jen bez rozumu jako beran hlavou proti hradbám věčného města, máchal bez přestání bestiálněma tlapama proti vzdáleným oblačným vidinám. Blednouce, rozplývaly se stále víc a pitvornějšími se stávaly, až ztratily všechnu skoro podobnost s tím, čím bývaly: lebka trkáním polo zidiotštěla, z duše stal se pomalu zchřadlý, sterými ohyzdnými chorobami prolezlý, znetvořený stín .. Tři cesty byly teď přede mnou: pokračování v dosavadním: na konci jejím seděla pitvorně se šklebící Blbost, absolutní heroismus a lhostejnost *činu*, na konci černě strměla smrt, a provisorní návrat k lidskému. Rozhodl jsem se pro návrat k lidskému.

Však ukazovalo se to těžkým, ukázalo se nemožným: ukázalo se mně, že zcela bez Božího žít nemohu, že jsem bez něho nikdy nežil. Byl nutný kompromis. Po dlouhém hledání našel jsem jej v parole: „Síla!“ sc. božská síla - stejně jako vůli jinak než absolutní, nedovedu si sílu myslit jinak než božskou. Praxe „S.“ je podobnou slovní praxí, jako Vám v paroli J.A.V. doporučuju, však o něco skromnější, přiměřenější potřebám více nemocného. Parolí „S!“ vzal jsem si Boží Praxe schema, stín její - aspoň vycpanou kůží její, podobiznu místo vypodobněného. Nemaje ohromných ambicí dřívější, přece jen parolí tou do jisté míry žiju v Božím a mám v ní zároveň pomůcku žítí v lidském ... Mohu takto být dál živ jako člověk, - nezpronevěřiv se svému nejvyššímu. A zdomácněv zde a zapustiv kořeny cítím se být, totálně vzato, spokojeným, klidným, pevným, skoro šťastným, ač

nevylišal jsem se ani zpola dosud z ran, utržených na výpravě za boží korunou. K blahu mému přispívá těšení se, že se zase sejdu se spícími mými miláčky, - v jejich celé zářivé realnosti ... Snad teprve po tisíciletích, - ale to je bagatelle! ... I jinak je svět jen krásný a dobrý pro toho, kdo našel svou pevnou půdu a Sílu ... Je něco nevýslovně nádherného už v tom, že je někdo *vlastníkem existence*. ...

Duše mých spících budou mne po celou tu dobu obletovat. A přece, u sta hromů! zůstává mně úplnou záhadou, proč musil jsem je poslat spát! proč přece jenom nedosáhl jsem trvalého, definitivního stavu Deoesence! ... Přímou před ním se mně po celý rok třepetala, mnohdy ani jsem nepospíchal, abych po ní sáhl, v jistotě, že musím ji kdykoli chopit jako dotěrnou hladovou mouchu ... Nejprůročnější vysvětlení ještě je, že jsem byl očarován a la pan Tantalos ... A že, --- však co na tom všem! Což, - nedosáhl jsem toho trvale, definitivně z toho důvodu prostě, že takové trvalé a definitivní dosažení je nemožné? Musilo by trvat věčně, což vyvrací faktum mé přítomné nedokonalosti. Bůh chtěl zapomenout, že je Bohem, - i povstalo universum, tedy ani Bůh nedosáhl Nejvyššího trvale a definitivně. Ale není-li Nejvyšší věčné, - naprosto na tom nezáleží, jak dlouho to trvá: okamžik - minuta - lidský život - decilion let jsou před věčností stejně dlouhé a nicotné, - anebo stejně ohromné. Nastupuje hodnocení nové: absolutnost okamžiku. Docíliv něčeho jen na moment, docílil jsem toho vůbec - definitivně - trvale - věčně. Docílil-li jsem Deoesence v některých chvílích, tím vyvrácena úplně námitka malodušných, že člověk nemůže ideálu Bytí Bohem dosáhnout. -

6.

Chcete se stát Bohem. Jedinou cestu k tomu ukazuju já. Nepravíte si: „snad není to jediná cesta?“ a i věříte-li snad v cestu tu, - nejste někdy v pokušení odplížit se od ní postranními temnými stezkami kamsi jinam, - lákán jinými světly? ... Ale světla ta jsou jen bludičky, a půjdete-li za nimi, zaboříte se nakonec zase do močálu jen staré lidskosti ...

„Chci být Vším - Být Svatým - Být Bohem.“ Zvláštní umístění slova „Svatý“, - stalo se úmyslně? běží tu o gradaci? Jste si vědom, že „Svatý“ - božský, že „božský“ = Boží?: že být Svatým znamená být Bohem? Nespojíte se slovem „svatý“ nasládlou světeckou, nábožnou představou? Spojíte s ním jen představu nevýslovné Vznesenosti, Krávy, Dobra: Božskosti? a s Božskostí představu naprosté volnosti, s nikým se o nic nedělící Absolutnosti? A jste si plně vědom, že Absolutnost jest identická s Bohem? a že mimo Boha nic neexistuje? ...

Proti dvojímu se nejrozhodněji ohražuju. Aby jakékoli dosavadní tentativy činit člověka Bohem, uváděny byly v souvislosti s mou Deoesencí. Aby podnikány byly pokusy, zbudovat Deoesenci tuto na jiných než na absolutně egosolistních základech.

1. Všelíjakých ten theosofismus, mysticismus, unio mystica, absorpce v bohu, upanišadismus, pantheismus, amor dei intellectualis a podobné painy, na zapomenutí jejichž jsem hrdý, nejenže nejsou eiusdem generis s Deoesencí, nejenže jsou od ní zcela rozdílny. Jsou přímým jejím opakem. Neboť otroctví jest opakem Volnosti. Ať nahlává si všechna ta pokorná holota boží cokoli o mystické au fond jednotě člověka s bohem, ať nafouknuta je svými extatickými, česky nábožnými vapeury jako nadmutá kráva, - psychologickým faktem zůstává, že vzhlíží k svému pámbíčkovu stejně, jako všivý ratlík ke člověku, že psychologicky vidí jej au fond mimo sebe, nad sebou, že má potřebu vyzvat něco, protože sama za hadr stojí. Není třeba pouštět se s ní do oblačných labyrintů metafysických kontraversí, kde orientace, kde „pravda“ je esenciálně vyloučena, postačí podívat se na rabská její střeva, do ohařích jejích očí, aby se poznalo, že tu běží o něco hezky zasmrádlého ...; všechny theoretické filosofické protiklady redukovatelný jsou na protiklad „otrockost - volnost“. Celá dosavadní kultura byla otrockostí, - do té míry, že neznala ani protiklad tento; jediná cesta k polepšení je naprostý egosolismus. Všechny ony sklavismy hledí uvést, vyvést člověka na boha; já uvádím, svádím, strhuju boha na člověka; chtějí člověka na boha nafouknout - rozředit, já kondensuju boha v člověka, jako střízlíci hledí se dostat pod boží orlí perutě, „člověk je už orel“, pravím já; dvořany na božím dvoře chtějí se stát, - „zasednout ve Tvé tajemné radě mezi knížaty kosmu“, já mám vyšší ambice než stát se tajným radou, napoleonštější, - Aut Deus aut nihil; baží po tom, potůček člověk by vůstl v boží moře, - avšak co se blbounům zdá potůčkem, jest mořem. Neučím, aby se člověk po Bohu snažil; kážu, konstatuju praprostě „jsi jím zrovna tak, jako je krejcar

krejcarem“; odhazuju je jednoduše jako pitvorné, zasviněné plenky, v něž jej zbabělé, tj. neegosolistní filosofie a theologie zabalily by zdál se nemluvnětem - rozvinut stojí tu gigant gigantů, - jest jím, byl jím vždy, zcela dokonale, jako sysel byl od narození syslem, atom atomem, vesmír vesmírem; učím, co jest, ne co má být, strhuju jen bělmo, pravím miliardáři, stíženému fixní ideou, že je žebrákem: „jsi miliardář“. První učím býti Bohem; dosud bylo učení jen pachtění se po Bohu; první učím Bohu; dosud znali lidé jen pámbička. - „Láska k Bohu“ - bylo věčným refrénem všech těch bohapachtilů, ne Láska: nejvyšší Pýcha, - tvrdá, chladná, lhostejná, je podstatou Deoesence. Pojem „láska k sobě“ nemá kořenů, neboť kořen jeho: Nejvyšší Pýcha, věčná triumfující exaltace Vůle jest - jeho protivou. Každá láska i k sobě i k Sobě je lejnově měkká, slabošská, slzy urinující ..., slovo láska poprvé schází u mne ve slovníku filosofie. - Buď je něco nade mnou, - *a vše co bylo mimo mne, bylo by nade mnou.*, - a pak jsem věčný pes, ať tru se k lýtkám tohoto „Nad“ manýrou všech unificistů sebe psovštějí, - nebo pes nejsem, a pak nesmí být nic mimo mne, aut egosolista, aut pes ---.

2. Deoesence je totéž, co Egodeismus; Egodeismus má předpokladem egosolismus, jako věta: „Honza má modrý nos“: předpokládá větu „Honza má nos“. Že by Deoesence mohlo být dosaženo jinak než naprostým egosolismem, je samozřejmě absurdní; však co vadí absurdnost absurdnímu zvířátku by v možnost tu věřilo, když si přeje? Najde se v budoucnu lidí dost, kteří pokusí se o stavby Deoesence na jiných než egosolistních základech, - stavby, které nakonec nutně vždy zřítí se do močálu pámbičkovštiny, - lidí, zaujatých proti egosolismu, protože nepochopili ani jeho filosofických předpokladů, ni jeho vlastního jádra a nevědí si rady, jak naložit se zdánlivě nevývratnými námitkami proti jeho „paradoxnosti“, „absurdnosti“. Patří sem i duchové silnější, přirozeně: příliš velký skok je z vládnoucích dosud názorů na svět, více méně „realistických“, na půdu, z níž jedině může egosolismus zdárně růsti: na půdu mého bezmezného idealismu, ilusionismu, féerismu, *vnitřního halucionalismu*, umbrismu, oneirismu, metaskpticismu, nihilismu, transnihilismu, metalogismu etc.; z těchto metaastrálních hledisek jeví se egosolismus stejně reální, pravděpodobný, nutný, jako všechn „realismus“ ilusorní a nemožný. Každý, kdo chce dojít Deoesence, musí se řádně vypořádat s egosolismem, kdo chce se vypořádat s egosolismem, musí se vypořádat s bezmezným idealismem, - jehož základní větu stanovil bych asi: svět je vnitřní příznak. - Že o „idealismu“ tomto nemožno se zde šířit, uznáte. O egosolismu samotném několik základních momentů, několik z přemnohých, jež třeba bylo by uvést, kdyby egosolismus měl být aspoň naskicován.

„Zevní svět“ jest jen vašimi duševními stavy, jen Vámi. - Nic mimo Vaše vědomí jsoucího nedává ke vznikání jejich podnět; vyvíjejí se pouze samy ze sebe, - a samozřejmě i z Vašich stavů; suma všech Vašich psychických stavů v daném okamžiku jest jedinou příčinou summy jejich v okamžiku následujícím; co teď čtete, je kausálně přivozeno, stvořeno pouze předchozími Vašimi mentálními stavy: pravíte si to sám sobě, --- *neboť já neexistuju!* - Toto popírání každé existence, která by na vědomí Vaše účinkovala, speciálně Vaše vzbuzovala, jmenuju egosolismem empirickým, „imanentním“.

Je však myslitelná i existence něčeho (rozumí se, že to může být zas jen vědomí) kdesi v tajemnu, co s vědomím Vaším nemá a nikdy nebude mít co činit. Hypothésu tuto nutno odvrci, - z četných transcendentálních důvodů, o nichž nemožno se tu šířit. Toto vyloučení *vůbec, vůbec* každé existence mimo Vaše vědomí zovu absolutním egosolismem. Vaše vědomí je absolutně vše a jediné, co jest, je Svět, Veškerenstvo.

Ptáte se po důkazech egosolismu? Vlastně - jak už ústně jsem Vám řekl, není z vědeckého stanoviska jich zapotřebí: Vaše vědomí je tím, co jediné je dáno; je vědecké pravidlo, že pokud to možno mají se věci vysvětlovat jen známým, daným, že k neznámému, hypotetickému dovoleno sáhnout jen v případech nezbytnosti. Tento případ zde však není, svět nechá se vysvětlit jen na základě Vašeho vědomí, aniž třeba přibírat ku pomoci hypotetická vědomí jiná, neboť všechny námitky proti egosolismu možno odmítnout. - Ale chtěl byste důkazy přesto? Nuže především pojem „důkaz“ mající platnost jen v nižších regionech ducha, v empirii a aprioričnosti ..., nemá zde naprosto smysl - „důkaz“ degradoval by něco nutně tak transcendentního, jako je egosolismus, na něco velmi ubohého; „důkaz“ v excelsních krajinách metafysiky a noetiky je nonsens, - už proto, že není pravdy; že logika jest alogická a kontradiktorní. Ne důkazy; jen *podklady* mají tu smysl ... Podkladů těchto, nahražujících *zde zcela* důkazy, je tu bezpočet; mnohé jsem Vám sparsim již uvedl, ústně i v dopisech, dřívějších i v tomto, výslovně i zastřeně. Vše je vlastně pro mne „důkazem“ egosolismu

...; je mně samozřejmý jako faktum, že dýchám, neboť dýchám v něm a jím, žiju v něm - nepřemýšlím o něm, svět je mně bez něho ničím. Přesto jsem ochoten uvést něco bližšího a *systematičtějšího* o podkladech těch později, - každý egosolismus nežije.

Královnou světa, jímž je Vaše vědomí, jest idea Já, - vševízíci a všeovládající, všudypřítomná, všemocná, - vlastní Bůh. Je fikcí - přesto a proto nejvyšší realitou. Je totéž co suverainita, absolutnost, vůle: *cena vůbec*. Kvůli ní je zde vše.

Beze smyslu byla by a svět bez ceny a obsahu, kdyby mimo její císařství rozkládaly se ještě země jiné; absolutnost Ega jest už důkazem egosolismu. Existence jediného jen plze byla by plným vyvrácením existence pámbíčka, maje své samostatné já, byl by provždy rovnocenným soupeřem boha, - *jsa*, *jsa* o sobě a pro sebe a absolutním; nic není mimo Boha ...; pouhé faktum, že *jsem*, jest dostatečným důkazem egosolismu *neboli* egodeismu, vyvrácením starého, demonstrací existence Nového Boha - Mne! ... vyvrácením pesimismu, rozžehnutím Všeho v Boží Věčnou Zář -

Nynější Vaše existence je Sen Boha; sublimně ludibronistní Sen všečtějšího Boha. Egodeistní poznání je Velké Procitnutí.

Tímto nazíráním vypořádáte se se strašným vskutku kontrastem mezi absolutností Vašeho ega a mezi tím, čím se bytost Vaše jeví „ve světle empirické skutečnosti“: nicotným živočichem, naprosto podmíněným, milieum zcela hněteným a fabrikovaným, molekulou v nezměrně ... Objektem Božího chtění může být jen vše; vším myslitelným chce se Bůh ve věčnosti stát, tudíž i dnešní Vaší existencí, - ilusí Svou a snovou autosugescí, že je malý a odvislý a něco z mnohého; a právě speciální takovou ilusí, kterou právě reprezentuje Vaše existence. Chtěl se stát tím, musil se tím stát, - čím jiným může, představitelně, býti tato metamorfóza Boží než *právě Vámi*? Ale touto velmi logickou argumentací je jednou pro vždy nevýratně vyvrácena nejpobulárnější, zdánlivě nejmocnější, vpravdě nejnicotnější námitka proti egosolismu. Avšak vyvrací ji vlastně už právě to, o co se opírá: kolosální paradoxnost věci: božská ludibriosita její, condescencio Nejvyššího k nejnižšímu, zakuklení se Všeho v nicotnost, - zpupné sebezklamání, nejspirituelnější hra před sebou na schovávanou, sublimní mumraj. Vše to odpovídá tak příšerně fundamentální hříčkovosti Všeho, že to už důkazem - podkladem - egosolismu ... Nejlepší však služby dělá zde, jako vůbec in omnibus rebus egosolisticis, můj oneirismus: stará vlastně a velká pravda, že život je sen, - mnou rozšířená na: Život, Svět je sen ... Život jako sen - toť skoro můj ilusionismus, - a skoro i egosolismus sám. Kdo nemá dost síly, by jádro egosolismu pochopil, ať hledí jen na vše sub specie somni sui, - a mnohé hlavní stránky egosolismu objeví se mu. Bůh sní, že je zvířátkem, - proč by přitom nebyl Bohem? sní-li král, že je cidičem stok, přestává být králem? proč nemohl by Bůh snít podobně? Nebo: považuje někdo lidi, s nimiž ve snu mluví, za skutečné? Ale se všemi lidmi mluví *jen ve snu*! Neboť považuje kdo vraisemblance a jistoty snu za pravdy a skutečnosti? Zdá-li se mu například, že bude popraven, řekne-li si: „za chvíli nastane pro mne věčné nic“, nepochybuje-li pranic o svých snových argumentech pro smrtelnost duše, - a náhle se probudí: kam poděly se ty pádné argumenty, jež před minutou pochybnost nepřipouštěly? Ale život je sen, smrt probuzení - jak zasměje se, *jsa* probuzen, nedávným svým *deliriím snu*; „bez mozku není myšlení jako bez plic není dýchání apod.“ (toto je mimochodem ještě nejlepší „důkaz“ nesmrtelnosti duše, jaký byl dosud objeven, - mluví z něho aspoň zdravý rozum). Atd. Oneirismus značí vůbec nesmírnou přeměnu metafysických hodnot ... Svět jako Můj jen sen, absolutní fantasmagorie Mé Zvůle, Mé vůle, - jaká volnost, lehkost, vonné elegance zasedá tu na praestol, na níž smrděly dosud dřevěné filosofie, nemotorným pojímům „pravda“, „skutečnost“, „subjekt-objekt“ atd. neskonale směšně otročíci!

Tři nejhrozivější námitky proti egosolismu: 1. „Moje malé, nevědomé vědomí absolutně není schopno vyvozovat pouze ze sebe celé to nesmírně bohaté, harmonicky souvisící, nepředvídaně si odpovídající vesmírové dění“. Předně: vědomí to naprosto není malé a v hloubi nevědomé; zahrnuje v sobě každý okamžik trilióny stavů: smyslových „percepčí“, vnitřních pocitů, šerých idejí; ovšem vždy jen jednu dominantní, - ale z kolika miliónů atomů skládá se tato imaginární jednotka! stejně jako organické tělo ... Za druhé: Vesmírové dění není tak nesmírně bohaté a složité, jak se prvním, hloupě žasnoucím pohledu zdá, - *je bohatě chudé*: vždy jen variací na stejné téma, toutéž osobou, tímtež atomem stále jen různě se per ludibriositatem oblékajícím, - idem, sed aliter; jen skupinou základních psychických zákonů, *která se s matematickou přesností dle apriorních pravidel* (stejně jako prostor a la Kant ...) *ve vesmírovém dění promítává, rozkvétá*. - Ať se pokouším jakékoli dění

vysvětlit jen ze svého předchozího vědomí, - absolutní nemožnost nevyvstává přede mnou nikdy. Zpravidla dobře je myslitelné vysvětlení zcela prostě kauzální. Kde se to zdá těžkým, je po ruce vždy onen můj rozšířený kantismus: celý svět „vjemů“ jakožto apriorní, šablonová projekce v mnohost několika základních psychických zákonů. Kde by i to zdálo se nepostačitelým, třeba pamatovat, že vzhledem k dnešní černé neznalosti jak psychy tak přírody, vše, co se zdá nemožným a neodůvodnitelným, může mít v hloubi nejprostší, nejlepší odůvodněnost a reálnost, - že v těchto regionech každé dekretování „absurdnost je to! směšnost, dětinskost!“ - je samo absurdní, enormní, směšnou dětinskostí ducha cumlu dosud neodrostlého. A kdyby i skutečná, neodbytná absurdita strměla tu až do nebe, - i přes ni třeba se přenést myšlenkou: svět nám je absurdum, alogičnost, kontradikčnost, totální klamavost *nakonec nevyvrací*, - dokazuje! *credo quia absurdum ...* - (pojednal jsem o věci této dosti hrubě zatím, nerozlišuje blíže, - hlavně, *kde* iluze a absurdnost egosolismu dokazují a kde zas třeba je překonat).

2. „Kdo není stížen slepotou pro logičnost a skutečnost, nemůže pochybovat, že všude tam, kde příčinou pohybů jeho vlastního těla jsou jeho duševní stavy, musí být podobné stavy i příčinou akcí oněch částí zevního světa, které jsou v podstatě totéž co tělo toto: tj. cizích animálních organismů (nemůže pochybovat např., že následuje-li po bodnutí cizího těla jen šubnutí, že příčinou šubnutí toho byla jen bolest stejně jako u jeho vlastního těla); že i cizí organismy mají tedy vědomí, čímž egosolismus vyvrácen“. - Námitka tato bazuje na staré víře v „objektivní skutečnost“, neboli nemá potuchy o iluzionismu, nedovede si připustit otázku: „Což je-li vše jen humbuk? stejným právem může být svět rafinovaným klamem a hrou, jako vážností.“ A hází do jednoho pytle věci tak strašně disparátní, jako je vlastní, - nesporně reální, - a *cizí*, - zcela hypotetické -; já nechápe, že co připisuje se onomu, naprosto nemusí a nesmí se připsati tomuto. Dopouští se malého *Qui pro que*, zaměňujíc dětskou loutku za živé dítě, stín za předmět jej vrhající, tisícéronásobný reflex hořící svíčky v zrcadlové komnatě za tuto jediné reální svíčku samu; tato hoří, ostatní *zdají* se jen hořet; já mám vědomí - *neboli* jsoucnost; - ostatní *zdají* se jen mítí je. Řeknete si jen: Bůh chtěl vzbudit v sobě zdání, že existují milióny bytůstek podobných jeho přítomné theofanii, - i vytvořil dle tohoto obrazu svého v duchu svém nesčetné panáčky tak, aby vypadali jako živí - : co je na této prostinké ideji nelogického, nemožného? Cizí organismy jsou prostě moje fantasmata, úmyslně mnou tak fíngovaná, aby budila co největší ilusi, že jsou totéž, co já; svět je zrcadlová komnata, v níž stojím samojediný, vidě kol sebe sta osob se mnou shodných; musí mít spectra tato vědomí, zamračí-li se po mně, nebo poškrabou-li se na stěně? A opakuju: připisují nepřátelé egosolismu vědomí fantómům svého snu, třeba tyto seberozumněji si vedou? ... (jinou otázkou ovšem je, nemají-li fantómy snu vskutku vědomí takové, jako osoby, které vidím ve bdění, - vědomí „sekundárně fíngované“? ... Ale o tomto a všem ostatním bylo by možno uvéstí nesmírně více podrobností a hlubších, - házím všude jen před sebe pár neotesaných základních kamenů ...)

3. „Egosolismus odporuje zákonu o zachování energie; jinak by kvanta mého vědomí ve všech okamžicích musila si být po celou věčnost absolutně rovna; místo toho vidím, že jednou, - např. před usnutím, - rovná se vědomí mé téměř nule, jindy např. v „extasi“ intenzitou svou téměř usmrcuje, vidím dokonce, že ve spaní úplně mizí; jak vysvětlit, že z vědomíčka bakterie vznikne jednou, bez spolupůsobení jakéhokoli kvanta energie *praeter*, vědomí Boha v nejenormnějším, všeobsáhlém jeho rozzáření, proti němuž je má extaze světélkováním fosforu proti svítivosti Siria? *Ex nihilo nil fit*“. - Zákon o zachování energie není vyvrácením egosolismu, ale egosolismus vyvrácením z.o.z.e.; egosolismus stojí tu v daleko hroznějším brnění ... Nepravím tím, že z.o.z.e. vůbec nemá platnosti; jen, že nemá platnosti generalní, je pouze jednou chodbou ludibrionistního labyrintu, jednou ilusivitou, jedním instrumentem svrchovaně zákonodárné Vůle ... Z.o.z.e., v dosavadním svém smyslu, nemá asi neomezenou platnost ani v mechanice, chemii ... jistě ne aetherologii a jiné okultní, vyšší fyzice, naprosto *déplacéován* je v psychologii, je nanejvýš směšný v metafyzice, metalogice, Deologii. V mé filosofii: v mém absolutním ideismu redukovatelný jen na *zákon o zachování* smyslu; v našem případě postačí např., aby mezi mým zhasínajícím vědomím předspánkovým a pozdějším extatickým byla jistá interní souvislost, společná jakás vízící idea, jistý tajný plán, zámysl v celém procesu, - *zčištěný zák.* Z.o.z.e. nedoznal tu porušení. Ale pošetilé bylo by chtít vyjít všude i se zákonem zachování, smyslu: svět je nejen smysl, i absurdita, - je ludibrionistnost, je hříčkou v Boží neboli Svě, neboli Mé ruce; zákon o zachování smyslu redukovatelný je na *zákon o vrchním*.

komandu Vůle. „Chci to!“, toť důkaz důkazů, důvod důvodů zde a všude jinde samojediný postačující, jiných důkazů nepotřebující, ale je vylučující. Na otázku: „proč je egosolismus - nebo panrealisace - nebo nesmrtnost, nebo optimismus atd. pravdou?“ zní moje nejinternější, nejdrtivější odpověď: Protože *Chci*, aby to bylo pravdou! - a je to pravdou! - a je to pravdou! Řekl Bůh: „budiž světlo!“ a *bylo* světlo. Sic volo, sic iubeo, stet pro ratione Voluntas! - toť hodilo by se za motto k mé filosofii. Nedozírné hlubiny zazejí nově všude tomu, kdo dovede nesmát se tomuto novému filosofématu - dosazení na trůn Světa své Vůle *místo logiky* ... nezapomínat, že naše parole zní: Jsem *Absolutní Vůle*: nesmí se zastavit ani před bariérami logiky - ostatně zpuchřelými a vlastně jen stínovými ...

4. Ve spánku úplně bezesném nemizí vědomí, nýbrž čas: kdyby spání takové trvalo z „objektivního“ stanoviska třebaš tisíc let, ve skutečnosti netrvalo by ni časový bod; kdy poslední vědomí se zašeří, *ihned* vždy ze spání procítám, - co mezitím bylo, jest jen fikcí a ludibronistním sebeklamáním souverainní Vůle, nemohoucí samozřejmě ni okamžik zmizet ze světa.

7.

Život má unum necessarium: cíl mít a pevnou půdu a základní jistotu, rotační centrum a rovnováhu. Pod tím tři velké potřeby: agere - pati - cogitare: umět snášet - umět myslet. Vítězit! Vznešeně na vše hledět! Vnikat do vnitra myšlenky!: nejpotebnější tři maximy člověka.

Zdařilo-li se delší, úsilné, neodchylující se praxi vštípit člověku devisu: J.A.V. - tak, aby, zapustivši kořeny, stala se organickou částí duše, stala se dominantou její, duší duše -: pak má člověk nejen cíl, ale Cíl; nejen cíl, za nímž se ubírá, ale ten, v němž už věčně spočívá; nejen kus té „pevné“ půdy pro lidskou nohu: absolutní Archimedův bod, z něhož - Bůh - nejen zemí: universem může hýbat; ne pouze nějakou tu narkotisující jistotu: věčnou jistotu; centrum, kol něhož se provždy ne pouze všechna slunce: celá fantasmagorie Jsoucnosti točí; a Rovnováhu a konečnou harmonii a Mír a Září. Zenit svůj a své povznesení nade vše; nehnutost Polárky; vševládu; a smavé, hluboké světlo v hloubce. Dosáhl Souverainního Uspokojení.

Dosáhl však i tři lidských potřeby. Naučil se silně jednat, vznešeně „snášet“, dobře a jedině správně myslet a poznávat. A naučil se to bez učení se; vše to poddalo se mu formulí mou samo sebou: jeť ona už vším tím, jeť vším. Jak psáno jest: „Budete-li parolu následovat, vše bude následovat Vás, neboť následuje z ní ...“

Agere. Zdrojem a podstatou síly je srdnatost. Srdnatost je duše ve skupenství plamenném. Vše daří se ve stavu srdnatosti. Duše, jindy těžká a vlekoucí se, bouří vpřed a vše a víří; jasně leží před člověkem věc, o níž se mu jedná; prostředky k dosažení cíle samy mu nabízejí své služby; radostnou hrou je rozhodování se a riskování; po rozhodnutí následuje provedení, čin bleskurychle jako vyrazí koule z hlavně hned po stisknutí kohoutku; samozřejmosti jsou vytrvalost a neoblomnost. Jádrem srdnatosti však jest: věci, s nimiž člověku co činit, triumfálně *vidět pod sebou*; jest elevation; hlava stále vzhůru ...; jest opovržení, - pocit bezpečnosti a zbytečnosti *strachu*, - možnosti souverainně se vším nakládat, pohrávat si. - Kořenem *bojácnosti* je skličující iluze, že věci jsou *nade mnou*, bojácnost však kořenem a podstatou slabosti.

(Jest jasno, která myšlenka je nejlepším zdrojem, zdrojem síly srdnatosti, jediným zdrojem srdnatosti vůbec: myšlenka: Stojím *nade vším*. Ale nade vším stojí jen Absolutní Vůle. -

Nerad užil jsem kakofonického, kakoideového, nechutného výrazu „srdnatost“. Ideu vyjadřuje nejlépe slovo Muth: schází český ekvivalent, což je strašné faktum; schází ostatně i ekvivalent francouzský, helénský, dokonce i latinský ... Měl pravdu jistý Všeněmec: „Jiní národové znají courage, pouze Germáni Muth!“ - Měl jsem chuť psát v odstavci tomto místo „srdnatost“ „Muth“ všude, ale neměl jsem k tomu Muth: zní to pro české ucho příliš strašně. Hlavně ovšem vlivem nezvyklosti. Bude jinak: jest už na čase, aby Češi *obohacovali* svou řeč i výbornými slovy německými, jako činí to se všemi možnými a nevýbornými slovy francouzskými atd. Že tak dosud nečiní, je opovržením hodná malomyslnost a anachronismus: zaměňují se pořád za své pradědky z roku

1880. Dnes mohou si dopřát luxusy daleko grandiosnější, např. politické, než tuto lingvistickou, kulturní samozřejmost.)

Pati. Utrpení není zertovná, není dobrá moc. Těžce tísni, těžce poškozuj, --- těžce nechá se přemoci. - I malé utrpení je v podstatě nesnesitelné: něco, co naprosto nechce se nésti, co se nechce, zhola odmítá; je věčná noc a smrt; faktum „nepříjemnosti“ jest už prokletím a negací života, špatno o sobě; kde se zdá bolest něčím dobrým, - nějak lahodícím, aktivním, tam běží vždy o dobré, lahodící, aktivní stavy, bolesti těsně jen adherující, - nejen o sobě: i v účincích svých je utrpení špatnem, tj. škodnem; *direktně* jen škodí! jako moře olava dusivě leží na duši, každý vzrůst a rašení z ní potlačujíc, sílu, svěžest, zdraví z ní vypijejíc, ducha tabetikem, bezkrevnou mátohou, psem činíc. Jen indirektně - bez jeho zásluhy, zasahováním činitelů docela jiných, vychází z něho pevnost, tvrdost, sebezpřemožení, síla, poznání atd. Nazvat je proto dobrým, - a činí tak všichni moudří a hlubocí duchové - boj proti tomuto předsudku je velmi důležitý -, je směšné *qui pro quo*, jako nazvat žraloka vlídným a sladkým, protože přivádí do vlídné, sladké náruče smrti. Boj proti utrpení je boj za dobro. Jeho ohromné důležitosti odpovídá tíha jeho. Veden pozemskými prostředky, je zcela inanní; odhaluje jen a prokrastinuje, z jamky do jamky přelévá, stlačuje na jednom konci zavřené střevo naplněné vodou.

Jen vznešenými: filosofickými zbraněmi možno utrpení vskutku ztenčovat a zanešťesiovat jednu. Leč i zde, *při skoro každém* způsobu filosofického boje, je ztenčování to téměř nepostřehnutelné; přes nesčetná i skvělá vítězství, neoddrolí se téměř nic od strašné massy animálních afektů, jakoby nekonečná byla; po létech ční tu jakoby na posměch stejně granitová a ohromná, jako v prvý den boje. Nemožno extirpovat jakýkoli, třeba slabý, jen když realný afekt; hlava tasemnice zůstane vždy ve střevě; vyhodí člověk afekt oknem, - a sotva se spokojen nazpět do pokoje obrátí, - hup - sedí už na okně jiném, příšerný, šklebící se nezmar. Jsou ovšem vítězství ona skoro vždy jen postranní a aparentní: vítězství nad ideami, souvisícími jen podružně nebo laxně s ideou, o jejíž přemožení jde; vítězství více intelektuelní než praktická; vagující; instinktivně vyhýbá se člověk hlavní bitvě a svádí raději sta tirailleurských šarvátek, konejší se vypouštěním ohňostrojů, spí na líných polštářích lehkých vítězství; odsekává hned zas narůstající šupiny draka: odvěkého animalního hodnocení, nemaje odvalu vésti příšernou ránu k srdci. A tak dochází k zahanbujícímu divadlu: cítí-li se člověk např. stísněným následkem prázdné kapsy, zaplaší stísněnost tu desetkrát lépe nález malé bankovky, než nejprudší bombardement z nejtěžších kusů jeho filosofického arsenálu. - A to mluvil jsem o afektech nemohutných; mohutný nejen že nenechá se vůlí ni filosofii zlomit ni nalomit, - Vůli a filosofii láme. A zmizí-li jeho moc, nestalo se to zahráním ho, ale uniknutím mu ..., - zvykem, otupením, instinktivním ucpáním otvorů, jimiž do duše vtéká, atd. ...

Proč boj ten tak těžký? proč tendence à la stoa neměly větších úspěchů? proč zůstal člověk dodnes hovadem? proč nevedena nikdy rána do srdce draka? - Protože podmínkou boje vskutku úspěšného je - Býti Bohem -.

Neboť podmínkou jeho jest *úplné* přemožení a zničení nepřítele: zničení každého utrpení, přemožení každého podléhání, uhasení každého strachu. „Vše nebo nic“, - platí zde víc než kdy jinde. Milión kroků tu činit a jeden neučinit, značí ni krok neučinit; všechny strachy v sobě zabít, jen na jeden záchvěvek strachu zapomenout, - a vibrace ta rázem může se sdělit všem těm mrtvolám a kdykoli vzkřísit je čarodějně k neztenčenému životu. Třeba odejmout radikálně utrpení všechnu půdu pod nohama.

Jaká půda? : Každá nepříjemnost spočívá ve zjevném nebo tajném soudu: *škodí mně to*. Aby byla nepříjemnost vůbec znemožněna, k tomu vede jiná cesta: získat si vševládný soud a neviklavé přesvědčení: *Nic mně neškodí*, nemůže škodit, - komu nic nemůže škodit? Tomu jedině, kdo nepodmíněn a nedotýkán, stojí nade vším: Bohu: Absolutní Vůli.

Bylo by možno argumentovat i takto: „Mně, třeba ne Bohu, přece jen věčné bytosti, nic ve *věčnosti* nemůže škodit, protože vše, co se děje, vede mne k postupné realizaci mých nejvyšších, nejhlubších přání, tj. k pozvolnému dosažení Všeho ve věčnosti; dovedu-li zhodit se animalního hodnocení událostí, vidícího prospěšnost a škodlivost jen dva tři roky vpřed, osvojím-li si *věčnostní* hodnocení, - pak může ovládnout ve mně soud: *vše mně ve věčnosti prospívá*, - a já zbaven jsem všeho utrpení, třeba nejsem „Absolutní Vůli“.

Dobře, - ale popatříme-li zblízka na tu „věčnou“ všečtější, *všedosahující* nekonečnou bytost, shledáme, že je de facto - Bohem. Už aeternita je praedikátem *jen Boha*, - nesmrtelnost duše je už důkazem Deoesence, je už důkazem egosolismu.

Zvláštní kapitolou zde bylo by pojednání o tělesné bolesti. O tom jindy.

Však „Nic mně neškodí“ není zde posledním slovem: potřebuje pozitivního doplňku, dořknutí. Dvě možnosti tu: 1./ Vše je lhostejné, bezvýznamné, pro mne nicotné, 2./ Vše je mně prospěšné, dobré, svaté, zářné, slastné.

1. Vše je pro mne bezvýznamné nicotné = *vše je pode mnou* = J.A.V.

2. Vše mně prospívá, je mně dobré = všechno jest mými spanilými služnými duchy, jen věčnou Vůli mou vykonávajícími = J.A.V.

Obojí toto nazírání *současně* je však ludibronistní, nazíráním Božím. A vše to možno, jak vidno, shrnout ve formuli „Jsem Absolutní Vůle“. Ona jediná jest už vražednicí utrpení. Ona jediná jest ne pouze nejlepším: jediným prostředkem k Vítězství nad utrpením, jako jediná je dárkyní Síly. Myslí-li ji člověk v celé její intenzitě, je v tu chvíli imunní proti každému utrpení; myslí-li ji matněji, imunní aspoň částečně, - vždy proporcionálně k její síle. Ale vždy přítom jest na jediné správné cestě, - cestě k „vykoupení“. Všechny jiné cesty do Cíle toho vůbec nepřivedou, třeba tu a tam vedou k němu chvíli blíže, - aby hned na to od něho stejně daleko zas odvedly. Mimo mou Deoesenci, mimo egosolismus jest jen bloudění, oscilování a kulhání všude, všude ...

Cogitare. Souverainně pohrávané výboje ve strašidelné, duchové řiši ducha, tzv. poznávání, jest nejen hlavní, sebeafirmující činností Boha, ale už i člověka. Všechno vyšší a hlubší citění i obrazotvoření je formou poznání; stejně všechno vyšší a hlubší jednání; sílaje vůči slabosti jen hlubším poznáním; produktem i druhem poznání je citění se Bohem. Však dobré poznání jest jen projevem síly; nejvyšší poznání jen produktem citění se Bohem. Atributa dobrého poznání jsou vesměs dynamika. „Moudrost“ je nemoudrá, „hloubka“ mělká, „jasnost“ nejasná, „správnost“ nesprávná distinkce. Ne správnost; chytrost; ne jasnost, síla; ne hloubka: statečnost; ne moudrost: volnost jsou pravé predikáty vysokého poznání.

Správnost je to, co vyhovuje potřebám „individua“; chytrá: silná instinktivita základem jejím. Správné je to, co mně v nejšířím smyslu prospívá, „pravda“ to, co vede mne nejvýše - „pravda“ jsou ony doktríny, které podpírají Mou Deoesenci. - *jen proto* jsou pravdivy. K nalezení jich vede jen intelektuální čich, nenahradí ho intelektuální zrak ni ostatní smysly; pes je nejdokonalejší ze zvířat. Jen mystická jasnovidná chytrost psiho čenichu činí možnost vylovit myšlenky, na nichž především záleží. Jsou duchové s poznáním náramně dimensionelním a intenzivním, ale schází jediného jen, pouze psu dostupného poznání, např. berkeleyismu nebo Absolutní Vůle, - činí všechno jejich myšlení a díla vannými a je samé jen obrovskými, tragickými mrzáky: po celý život hledali v potu a zoufalství v dálkách, co každý okamžik leželo pod jejich nohama. Však nejlehčí je nejtěžší, chytrost božím darem, božím darem „pravda“.

„Hloubka“ jest jen proniknutí daleko do linií nepřátelských. Vysokorozený duch nezná rozdíl mezi myšlením a rvačkou; při každém myšlení slyší zvonění mečů, řev trub, chropot umírajících a vítězné vichrové pochody ...

Obrazná označení, označení per analogiam svědčí vždy o nejasnosti, nedomyšlenosti pojmu; na jeho dně najde se vždy suché abstraktum. Sestoupíme-li do trefného jinak a poetického označení „jasnost myšlení“ o schod hloub, narazíme nutně na prostý pojem „síla myšlení“.

„Moudrost“ je označení vysokého a zdařilého celkového poznání, zahrnujícího v sobě hloubku; jasnost i pravdivost a snad to jiné ještě: vznešenost, mír, slunnost aj. Výraz ten není v češtině se žádným jiným spříbuzněn, je tedy dutý, - výpomoc z nouze. Mysleme hlouběji a shledáme, že jádrem a tajemstvím moudrosti (v rub.: vysokého, zdařilého poznání) je *volnost*, a posadme expresi směle na místo „moudrosti“. Volnost je totéž, co zdařilost - daření, vzrůst už sám a základní už síla světa: extense; kde není co spoutáno, řine se už eo ipso v nekonečno; je vonná sluneční zář, čistý vzduch výšin, pouhý oxygen a spokojenost. Spoutanost totéž co mrzáctví, dusný dusící se hnus ... Spoutané myšlení vykoná tak mnoho jako spoutané ruce; před nespoutaným leží otevřena triumfální dráha do nekonečna, bezmezna - ono jest jí už. Svobodní a nespoutaní duchové: hlavní kriteria ceny člověka. Obyčejný člověk = člověk otročící lidským opinions, pouhý otisk, pouhá opice; „genie“ je totéž, co volný duch, - společnosti nepodléhající, rocher de bronze v ní, zosobněná revolta pro ni, per se ens

„personalita“. Nadgénius však, nejvyšší moudrost však „Volnost“; ne pouze relativní nepodrobenost všelijakým sociálním idioteriím, ale absolutní, vůbec před ničím se nesklánějící imperiosita a suverainita. Pojem této Boží Volnosti, v jádře Boží Volnosti poznání v celém mnou limitovaném objemu, je čímsi novým; před něčím skláněla se až do dneška vůle každého člověka; neobjevil se dosud nadgénius - neboli Bůh -, neznámá je a tudíž nanejvýš směšná bude Nejvyšší Moudrost ... Boží Volnost spočívá v učení o naprosté dominaci Vůle, Libovůle nad „pravdou“ a „logikou“, těchto nejtěžších řetězů ducha, *vlastního to Boha* praeter me, - sive tělené idey otroctví ... Za zády majíc poznání o naprosté lživosti pravdy, absurdnosti logiky, kontradikčnosti a cirkulosity světa, směšné nicotnosti všeho toho *neboli zavržitelnosti okovů*, - pohrává si teď Boží Volnost suverainně jako cárem celým duchem, neméně než dáma svým kapesníkem ...; Vše jest Má absolutní hříčka: základní věta mého ludibrionismu, neboli Boží Volnosti. Na Všetřun dosazeny místo pravdy, logiky, skutečnosti: volné *rozhodnutí*, čin, vůle, Libovůle, - ta nejbezmeznější, necouvající ani před *největší* absurditou ve směřícím se vědomí, že vůči základní absurditě všeho - neboli nevyhnutelné podmínce Boží jsoucnosti, je konsekventně vše *stejně* absurdní, že „relativní pravdivost“ jest jen espece absolutní pravdivosti, nebojíc se např. tvrdit, že král Montezumma napsal Vergiliovu Aeneidu a že gepard náleží mezi pisces, a hned zase nespoutaně se dle skutečnosti a logiky řídit, jimi se spoutat, a v zápětí zas pouto roztrhnout - a sebe samu negovat ..., a být bláznivým tancem a jediným kotrmelcem a nejstrašnějším blázincem a blbostí a sterilitou a smradem a ničím, - a následkem toho *nutně* hned zas železnou vážností a nejstřízlivějším rozumem a sluneční myšlenkou a tvůrkyní nových vesmírů, - ze začarovaných, zpívajících květů hnůj a z hnoje květy tvoříc, jako její malá dceruška příroda činí, - z Ničeho Vše, ze Všeho Nic, budující a zpívající smrad a sluneční hnůj a hnojný, železně vážný kotrmelec a věčnou rybí pravdu, že gepard namaloval Montezumovu Aeneidu. (Poprvé dovolil jsem si v posledních dvou řádkách podat - špatnou ostatně - , ukázkou, kam až troufám si v praxi jít a v důsledcích i tato věta ...; můj absurdismus nezastavuje se u *fundamentální* absurdity, přenáší se, jako vše, co má charakter, i v praxi. Odradí-li Vás úmyslná a přesto jen zdánlivá nechutnost a hloupost této ukázky od mé filosofie, tím je lépe pro Vás). Chápete poněkud teď smysl a dosah Volnosti „poznání“? a proč toto slovo dal jsem do uvozovky? že poznání má předpokladem otrockost jako vše lidské? Se stejnou, ne větší nutností, jako patriarchům a králům, kněžím a pámbíčkům, módám a opinionibus podléhala lidská přirozenost přirozené pravdě logice skutečnosti, poznání, - jen proto jim podléhala, že byla rabská. Skok nad ni, - a člověk je ve Volnosti a Absolutnu, je Bohem; však *něco zcela jiného* je člověk - Bůh a člověk - otrok: *něco jiného* je poznání a výboje a komandování, znásilňování a pohrávání ... Lidský duch věřil dosud, že narodil se s pouty, že bez nich nemohl by žít jako hlemýžď beze své ulity ne; bál se každého prudšího pohybu, aby se z nich nevyvlékl; byl stížen ataxií; nerozpjal křídla, v nekonečno se nerozletěl; stvořené jím samým, překážky zatarasovaly mu všechny cesty koldokol; všechna jeho díla - krotká, úlomkovitá, mrzácká a žebrácká. Jen droby pravdy v temnotě hledal, *jen hledal*, jako se hledá upadnutý krejcar; však netřeba hledání, ba ani dobývání: člověk vše už má, zbývá mu jen pohrávání s tím a znásilňování. Má vše, jakmile pozná, že vše má; nu a pak je vševědoucí. Nekonečné, dříve černé světy zdvihnou se před očima jeho, prožehnuty-li jsouce vnitřní září Svě Boží Volnosti vysílající své světlo na věci; Zrak jest jen vnitřní svítivost, oči jsou jediné svíčky, jediná slunce ... A zmizely teď všechny obtíže, s myšlením dříve spojené! padly všechny překážky v duchu a ztratily se přestupné hory problémů, zacelily propasti záhad; všechna vojska, proti němu dříve bojovavší, stékající se pod prapory jeho, pevnosti všechny otevírají mu ověncené své brány. Přeríznuv jedno lano, kterým aerostat jeho dřív k zemi byl poután, povznesl se v nebe a vidí všechny věci, přehlíží je v černém jejich celku - vidí teprve „objektivně“; nic: jiného není objektivnost, než *stání nad*. Vše je prostě Jeho, On je vším - vždyť je Deus ...

Co dává duchu, nejlépe a jedině, jasnovidnou chytrost, tuto formu síly? Co jasnost myšlení, na sílu redukovatelnou? Co statečnost, srdnatost? Odpověď dává odstavec „Agere“. - Nejvyšší však ctnost myšlení; moudrost: Volnost, zcela jest identická s Deoessencí, s parolí „*Jsem Absolutní Vůle*“. Proniknut-li jest jí člověk, samo sebou podává se mu Boží Vědění - Omniscentia ...

„J.A.V.“ dává tedy člověku základ Božskosti a k tomu jako velkomyslným, plýtvavým nádavkem vše, čeho jako animal potřebuje, měrou vrchovatou. Vzácná to přednost, uváží-li se, jak inkompatibilní bývá u člověka vše vznešené se všedním. Ale zde - extremy se stýkají, - to nejvznešenější podává všednímu ruku ---

Ale proč velebím tak výhody svého receptu, stejně jako přednosti ostatního svého zboží jako dohazovač a kuplířka? ... Čeho chci tím vlastně docílit?

„Cíl tohoto psaní, být Vám na cestě této poněkud prospěšný“ - napsal jsem na str. 3. Ale jsem benevolentní bonhomme altruista, ovce? Nejsem spíš zlomyslný, Mefisto? ... Snad mám jen chuť přivésti Vás k Dáblu, zkaziv Vás nadobro. Praxe, kterou Vám vnucuju, hodila by se k tomu. Nic není způsobilější zahradit všechny cesty nazpět, strhnout za člověkem všechny mosty ... Kdybyste, jako dnes skoro každý, omezil se na reflexe, meditace, teorie, narazil byste během doby na tolik odrazujících od cesty k mému Bohu absurdit, motanic, hnusu, bezkrevnosti, zaprášených pavučin, že obrátil byste se konečně nazpět, - a zpáteční pochod mohl by se zdařit: pouhá teorie, pouhé „poznání“ nezasahuje do nejhlubších hloubí. Avšak budete-li postupovat prakticky dle mých pekelně lstivých návodů - svodů, - zakoření se snad v hloubkách těch šílená idea „Jsem Bůh“ tak - že propadl jste navždy d'áblu. Stane se z Vás cosi tak podivného, monstruosního, dvojživelnického, zdravého animalního života už neschopného, že když snažil byste se vrátit ve stav bestialní nevinnosti, - i kdyby zdálo se Vám časem, že se to daří, - obludná transformace Vašeho Já nenechá se už zcela vykořenit; zapomenutá třeba již vystrčí po čase zase své rohy - znova a znova ... a Vy konečně s hrůzou poznáte, že z jejího očarování se už nevymaníte, - že pokusy setřást ji ze sebe přibližují jen šílenství, --- a že konečně přece jen ze všeho nejlepší, poddat se mu a jít dál a dále po božsky satanské cestě. A půjdete, nuceně, s odporem, hrůzou, slzami - dál - dál stále hloub zapadaje ... Čeho se zde ještě dožijete, uvidíte. Věc je hrozná nade vše pomyšlení ... Uchopí-li Vás jednou nežertovně, jste ztracen ... Však jak zní místo z Fausta: Mefistof: Sie ist verloren! Stimme von oben: Ist gerettet! -

--

Však pokouším Vás jen i těmito slovy? ... Však --- zapomněl jsem zcela, že jsem egosolista? A sleduju pak tímto listem cíl pracovat jen k vlastnímu povznesení se z lidského bahna tím, že se snažím povytáhnout z něho Vás?: skly egosolismu viděn jste mně jen obrazem něčeho, čím budu později sám, - třeba až po příštím solsticiu Světového Roku? ... Však --- existuju? zapomněl jsem já, - zapomněl přízrak Vašeho snu, *jímž jsem* -, že napsal: „*neboť já neexistuju*“? Či úmyslně hraje si tento fantóm Váš na něco skutečného, jako činí ostatně všichni ti p.p. Svobodové a Novotní, kteří se Vám zjevují v tomto ludibronistním životě, krásně Voltaiem charakterisovaném jako „mauvaise plaisanterie“ - ? - A k jakému as cíli dává Vám tedy Vaše já, podjá dnes všechny tyto rady? ...

Však dolů z těchto výšin, - nejsme enfin jen červi? Vpravdě má se vše takto: nemyslete, že chci, abyste jednal dle praxe mnou doporučené: dávám Vám všechny své rady proto, abyste jich neposlouchal. Jaký by v tom byl smysl, kdybyste Vy, jenž chcete být Volný, poslouchal cizích pokynů? ... Avšak - existuje jiná cesta, než ta, na niž ukazuju? ... Avšak - snad dávám vše to Vám jen proto, abyste si z látky této ušil sám šat, na Vás se hodící? Avšak - nenapsal jsem, že „ani písmeno nesmí být na formuli J.A.V. pozmeněno, nemá-li být celá zničena“?

Co je tedy pravda? ... Je snad vše jen šalebná hra a lež? Obelhávám snad i sám sebe? Nevím sám, co chci? Či jedná se jen o literární ješitnost a eskamontáž? - Či o všechno, všechno to zároveň?

Na Vás jest, sám abyste si dal odpovědi a rozhodnutí!

4. XI. 1917 Vysočany

Ladislav Klíma